

KLAGANDE

Transportstyrelsen

MOTPART

Joseph Ghebregus, 19641021-2655

Ombud: Advokat Isac Mekonen

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 1 mars 2022 i mål nr 33122-21,
se bilaga A (underliggande bilagor 1 och 3 uteslutna)

SAKEN

Taxiförarlegitimation

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Transportstyrelsen yrkar att kammarrätten ska fastställa myndighetens beslut att meddela Joseph Ghebrengus en varning och för fram bl.a. följande. Joseph Ghebrengus har kört en kund i bilen samtidigt som han har haft taxametern på ledig. Han har även gjort sig skyldig till en hastighetsförseelse den 31 augusti 2019 där han kört fordonet i 22 km/h över hastighetsgränsen om 50 km/h. Körning utan taxameter utgör en allvarlig taxirelaterad förseelse mot en av de mest grundläggande reglerna inom taxinäringen. Att inte registrera körningar i taxametern innebär att taxameteruppgifter inte kan överföras till redovisningscentralen. Därigenom finns det risk för skatteundandragande. Ett sådant beteende snedvrider konkurrensen på marknaden. Det är därför inte ursäktande att uppgifterna även finns hos en uppdragsgivare, t.ex. Bolt.

Joseph Ghebrengus anser att överklagandet ska avslås och hänvisar i huvudsak till det som han har fört fram i förvaltningsrätten.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan är om det finns tillräckliga skäl för att meddela en varning mot Joseph Ghebrengus som innehavare av taxiförarlegitimation.

En taxiförarlegitimation ska återkallas om innehavaren genom brottslig gärning eller på grund av andra missförhållanden har visat sig olämplig att tjänstgöra som förare i taxitrafik. Om missförhållandena inte är så allvarliga att legitimationen bör återkallas får i stället varning meddelas. Detta framgår av 4 kap. 6 § taxitrafiklagen (2012:211).

Annat har inte kommit fram än att Joseph Ghebrengus överträdelse av reglerna för hantering av taxameter skedde av misstag. Överträdelsen har därmed inte samband med passagerarnas intresse av trygghet och

säkerhet. Därutöver har Joseph Ghebregus för ett par år sedan gjort sig skyldig till en trafikförseelse som, såvitt framkommit, skett utanför tjänsten. Kammarrätten bedömer att dessa omständigheter inte är tillräckliga för att Joseph Ghebregus ska meddelas en varning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Patricia Schömer
kammarrättsråd
ordförande

Astrid Eke
kammarrättsråd
referent

Anette Briheim Fällman
kammarrättsråd

Johan Landström
fiskal
föredragande

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 33

DOM
2022-03-01
Meddelad i Stockholm

Mål nr
31972-21
33122-21

KLAGANDE

1. Eriswed Taxi AB, 556904-6047

2. Joseph Ghebregus, 19641021-2655

Ombud för 1-2: Advokat Isac Mekonen

MOTPART

Transportstyrelsen

ÖVERKLAGADE BESLUT

Transportstyrelsens två beslut 2021-10-22, se bilaga 1–2

SAKEN

Återkallelse av taxitrafiktillstånd och varning enligt taxitrafiklagen (2012:211)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller överklagandena och upphäver de överklagade besluten.

BAKGRUND

Transportstyrelsen beslutade i två beslut den 22 oktober 2021 dels att återkalla Eriswed Taxi AB:s (Eriswed Taxi AB eller bolaget) taxitrafiktillstånd och förklara att Joseph Ghebregus ska anses olämplig att bedriva taxitrafik t.o.m. den 21 oktober 2024, dels att meddela Joseph Ghebregus en varning enligt taxitrafiklagen (2012:211), TTL. Skälen för besluten framgår av bilaga 1–2.

YRKANDEN M.M.

Eriswed Taxi AB och **Joseph Ghebregus** överklagar besluten och anför bl.a. följande.

Återkallelse av taxitrafiktillstånd, mål nr 31972-21

Eriswed Taxi AB och Joseph Ghebregus (i egenskap av trafikansvarig) yrkar att förvaltningsrätten ska upphäva det överklagade beslutet och förordna att målet ska återförvisas till Transportstyrelsen för fortsatt handläggning. Vidare yrkar bolaget att förvaltningsrätten ska upphäva det överklagade beslutet, förordna om att trafiktillståndet inte ska återkallas och att bolaget i övrigt inte ska åläggas någon sanktion, eller att det ska åläggas endast en varning. Joseph Ghebregus yrkar att förvaltningsrätten ska upphäva det överklagade beslutet och förordna om att han inte ska olämpligförklaras eller att han ska åläggas endast en varning.

Vidare anføres att ordningsbot, återkallande av taxitrafiktillstånd, olämplighetsförklaring och varning inte förenliga med principen om *ne bis in idem*. Det är oklart hur Transportstyrelsen resonerar kring möjligheten att åberopa en och samma överträdelse flera gånger i syfte att vidta olika sanktioner mot skilda personer. Transportstyrelsen har inte heller beaktat om

den kumulativa effekten av sanktionerna är förenlig med proportionalitetsprincipen.

Det påstått klandervärda handlandet utgörs av två överträdelser. Hastighetsöverträdelsen inträffade den 31 augusti 2019, dvs. för cirka två år sedan, och inte när Joseph Ghebrengus var i tjänst utan i samband med en privat, akut angelägenhet. Det är anmärkningsvärt att Transportstyrelsen har agerat först nu. Om den sanktionsgrundande överträdelsen inträffade först genom underlåtenhet att registrera ett körupdrag i taxametern den 12 april 2021 är det anmärkningsvärt att Transportstyrelsen inte inledde med en varning i stället. En överträdelse som leder till omedelbart återkallande måste vara av synnerligen allvarligt slag. Det ifrågasätts om underlåtenheten att registrera ett körupdrag i taxametern omfattas av bestämmelserna i 4 kap. 1 – 2 §§ TTL samt om en sådan överträdelse är av sådant synnerligen allvarligt slag att det utan undantag bör föranleda en återkallelse. I varje enskilt fall måste det göras en helhetsbedömning, varvid bl.a. graden av uppsåt och oaktsamhet samt proportionalitetsprincipen ska beaktas.

I fråga om taxiförarlegitimationen (mål nr 33122-21) har Transportstyrelsen motstridigt anfört att missförhållandena inte är så allvarliga. Det noteras att Riksåklagaren inte har graderat underlåtenhet att registrera ett körupdrag som svårare än t.ex. underlåtenhet att inte medföra taxiförarlegitimation (se t.ex. Riksåklagarens föreskrifter [1999:178] om ordningsbot för vissa brott). Vidare är det oklart hur Transportstyrelsen har resonerat kring vem eller vilka av bolaget, Joseph Ghebrengus i egenskap av trafikansvarig, förare eller privatperson som ska tillskrivas det klandervärda handlandet.

Eriswed Taxi AB och Joseph Ghebrengus har utan någon annan anmärkning från t.ex. Transportstyrelsen, Polismyndigheten, Skatteverket eller annan relevant myndighet bedrivit lönsam och seriös taxiverksamhet under avsevärd tid. Sanktionerna är att likställa med näringsförbud och i princip ett yrkes-

förbud. Transportstyrelsen har tagit upp risken för skatteundandragande men har inte utrett om sådant undandragande faktiskt har skett. Till stöd för att Eriswed Taxi AB och Joseph Ghebregus inte har försökt undandra sig från att erlägga skatt åberopas utdrag från Bolts sammanställning av samtliga köruppdrag under april 2021, Bolts fakturaunderlaget för april – juni 2021 samt momsdeklaration till Skatteverket för april – juni 2021. Sammantaget föreligger en omfattande och tillfredsställande dokumentation för Skatteverkets tillsynsverksamhet. Det finns ingen diskrepans mellan Bolts och bolagets redovisning. Applikationen från Bolt kräver manuell inmatning i taxameter avseende köruppdragen och det sker ingen automatisk överföring mellan applikationen och taxameter. Joseph Ghebregus har inte handlat med uppsåt utan med vad som närmast får liknas med ringa oaktsamhet. Detta får stöd av att han omedelbart registrerade köruppdraget i taxameter efter poliskontrollen.

Varning enligt TLL, mål nr 33122-21

Joseph Ghebregus (i egenskap av förare) yrkar att förvaltningsrätten ska upphäva det överklagade beslutet och förordna om att målet ska återförvisas till Transportstyrelsen för fortsatt handläggning. Vidare yrkar han att förvaltningsrätten ska upphäva det överklagade beslutet och förordna om att han inte ska åläggas varning. Transportstyrelsen har inte gjort sannolikt att det åberopade klandervärda handlandet innebär att förutsättningarna för varning i 4 kap. 6 § TLL är uppfyllda.

I övrigt anför Joseph Ghebregus i huvudsak samma argumentation som i mål nr 31972-21.

Transportstyrelsen vidhåller de överklagade besluten och tillägger bl.a. följande.

Återkallelse av taxitrafiktillstånd, mål nr 31972-21

Återkallelsen har skett efter att Joseph Ghebrengus, som godkänd trafikansvarig, har gjort sig skyldig till en taxirelaterad förseelse den 12 april 2021 genom att inte ha registrerat samtliga köruppdrag i taxameter. Den rättsliga grunden är 4 kap. 2 § punkt 2a TTL. Olämplighetstiden har bestämts till tre år, dvs. kortast möjliga tid, och det finns ingen möjlighet att meddela en varning när beslutet grundar sig på 4 kap. 2 § TTL. Beslutet strider varken mot principerna om *ne bis in idem* eller proportionalitet.

Varning enligt TTL, mål nr 33122-21

Joseph Ghebrengus har godkänt ett föreläggande om ordningsbot avseende två förscelser, varav en är taxirelaterad. Beslutet följer praxis och strider varken mot principerna om *ne bis in idem* eller proportionalitet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan om dubbel lagföring

I båda målen är det fråga om ifall en tillståndsinnehavare uppfyller vissa lämplighetskrav som utgör en förutsättning för tillståndet. En administrativ åtgärd i en sådan situation står inte i strid med förbudet mot dubbel lagföring och dubbla straff i Europakonventionens mening (jfr HFD 2015 ref. 31 och där anmärkt praxis från Europadomstolen och Högsta förvaltningsdomstolen).

Återkallelse av taxitrafiktillstånd, mål nr 31972-21

Tillämpliga bestämmelser framgår av det överklagade beslutet, se bilaga 1.

Frågan i detta mål är om Transportstyrelsen har haft grund för att återkalla Eriswed Taxi AB:s taxitrafiktillstånd och besluta att Joseph Ghebrengus ska anses olämplig att bedriva taxitrafik t.o.m. den 21 oktober 2024.

Enligt Transportstyrelsen har grunden för återkallelsen varit att Joseph Ghebrengus har dömts för en eller flera allvarliga eller upprepade överträdelser av TTL eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till TTL. När återkallelse av taxitrafiktillstånd sker med stöd av 4 kap. 2 § TTL är det fråga om s.k. obligatorisk återkallelse, vilket innebär att varning inte kan komma i fråga (se prop. 1997/98:63 s. 126).

I förarbetena till yrkestrafiklagen, som fortfarande har betydelse avseende det s.k. vandelskravet vid tillståndsprövning uttalas bl.a. följande. Utgångspunkten vid prövningen av sökandens eller tillståndshavarens lämplighet måste med nödvändighet vara en helhetsbedömning av vederbörandesandel, där enstaka överträdelser av mindre allvarlig art inte bör inverka menligt, medan allvarliga eller upprepade förseelser bör medföra att den prövade inte anses lämplig (se prop. 1997/98:63, s. 66).

Även av rättspraxis framgår att en helhetsbedömning av den prövadesandel ska göras. Vidare framgår det att intresset av rättvisa konkurrensvillkor inom näringen måste vägas mot den skada som en återkallelse kan innebära för sökanden eller innehavaren (se HFD 2015 ref. 65).

I fråga om brott har Högsta förvaltningsdomstolen uttalat att det vid bedömningen av om ett brott tyder på att taxiföraren är olämplig ska hänsyn

inte bara tas till hur allvarligt brottet är, utan även gärningens karaktär och omständigheterna kring brottet (se RÅ 2010 ref. 118).

Vid återkallelse på grund av missförhållande i form av restförda skatter och avgifter krävs att missförhållandena inte kan antas bero på tillfälliga affärs-
mässiga betingelser utan snarare på bristande vilja eller förmåga att rätt sköta verksamhetens förpliktelser gentemot det allmänna. Det kan även röra sig om att tillståndshavaren mera systematiskt åsidosätter andra regler för företagets drift, t.ex. bestämmelserna om bokföring och redovisning (prop. 1983/84:65 s. 15).

Av utredningen i målet framgår att Transportstyrelsen har fått uppgift från Polismyndigheten om att Joseph Ghebregus ska ha gjort sig skyldig till två förseelser. Den 31 augusti 2019 gjorde han sig skyldig till en hastighets-
förseelse genom att köra i en hastighet av 72 km/h trots att högsta tillåtna hastighet var 50 km/h. Den 12 april 2021 använde han ett fordon i strid med taxitrafikförordningens regler eller tillhörande föreskrifter om taxameterutrustning m.m. genom att han körde en kund i bilen samtidigt som han hade taxametern på ledig. Joseph Ghebregus har godkänt ordningsbotsförelägganden för respektive händelse.

Vidare framgår att Joseph Ghebregus har meddelat Transportstyrelsen att han inte har någon ekonomisk vinning av att inte slå på taxametern och att han bara gjorde ett misstag. Den aktuella dagen fick han ett uppdrag från Bolt varpå han startade appen men glömde anteckna priset i taxametern. Kontokörningen registreras ändå i Bolts månadsfaktura, vilken i sin tur redovisas för Skatteverket.

Det som Joseph Ghebregus låtit komma sig till last är visserligen inte är helt förenligt med kravet på lämplighet. Men vid den helhetsbedömning av omständigheterna i målet som förvaltningsrätten ska göra finner rätten att de

aktuella händelserna inte bör medföra att vandelskravet inte längre kan anses vara uppfyllt. Förvaltningsrätten finner alltså att omständigheterna i målet är sådana att det som Joseph Ghebregus gjort sig skyldig till inte ska föranleda återkallelse av Eriswed Taxi AB:s taxitrafiktillstånd med stöd av 4 kap. 2 § TTL.

Överklagandet ska därför bifallas och det överklagade beslutet i mål nr 31972-21 upphävas. Vid denna utgång saknas skäl att återförvisa målet till Transportstyrelsen för fortsatt handläggning.

Varning enligt TTL, mål nr 33122-21

Tillämpliga bestämmelser framgår av det överklagade beslutet, se bilaga 2.

Frågan i detta mål är om Transportstyrelsen har haft grund för att meddela Joseph Ghebregus en varning enligt TTL med anledning av det som redovisats i det föregående.

Av förarbetena framgår att trafikregler och bestämmelser för att främja trafiksäkerheten hänger så nära samman med verksamheten i ett trafikföretag att överträdelser av sådana bestämmelser ska vägas in i en bedömning av en persons lämplighet. Varning kan bli aktuellt vid lindrigare fall av brister i vandeln i form av mindre allvarliga brott (se prop. 1997/98:63 s. 87 och 90). Det ställs förhållandevis höga krav på en taxiförarens laglydnad. Bedömningen om en person är lämplig som taxiförare ska utgå från passagerares utsatta ställning i förhållande till taxiförare. För en resenärs trygghet är taxiförarens pålitlighet, ärlighet och yrkesskicklighet helt avgörande. Vid lämplighetsprövningen av en taxiförare kan missförhållanden som legat upp till fem år tillbaka i tiden beaktas (se prop. 1993/94:168 s. 23 och 41–42).

Av förarbetena framgår vidare att i fråga om rena trafikbrott (trafikförseelser) så bör dessa vanligen inte beaktas avseende taxiförarlegitimationen, utan främst i samband med prövning av körkortsinnehavet (se prop. 1993/94:168 s. 41).

Det nu sagda innebär att lagstiftningen innehåller en gränsdragning mellan det förhållningssätt som en innehavare av taxitillstånd ska iaktta i förhållande till regler m.m. och det som en körkortshavare ska iaktta. I det förstnämnda fallet ställs andra och hårdare krav med hänsyn till passagerarnas säkerhet och det förtroende som de har rätt att hysa gentemot en taxiförare. Denna gränsdragning illustreras av exemplet vad som ska beaktas avseende prövning av taxilegitimationen respektive vad som främst ska beaktas i samband med prövning av körkortsinnehavet. Varken lagtext eller förarbeten verkar dock utesluta en prövning i båda hänseendena.

De förseelser som Joseph Ghebrengus gjort sig skyldig till är enligt vad förvaltningsrätten nyss kommit fram till inte av sådan karaktär att de ska leda till åtgärd avseende taxitrafiktillståndet. Detta hindrar i och för sig inte att de kan utgöra grund för att en varning meddelas. Även här gör emellertid förvaltningsrätten en helhetsbedömning av omständigheterna i målet och finner därvid att en varning bör underlåtas.

Överklagandet ska därför bifallas och det överklagade beslutet i mål nr 33122-21 upphävas.

Vid denna utgång saknas skäl att återförvisa målet till Transportstyrelsen för fortsatt handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 3 (FR-03).

Eskil Nord
f.d. justitieråd

Nämndemännen Maija Balodis Karlsson, Magnus Cavalli-Björkman och Mandane Kakai har också deltagit i avgörandet.

Föredragande jurist Kajsa Sjerén har föredragit målet.

BESLUT

1(2)

Datum
2021-10-22Dnr/Belegning
TSTRYT 2021/45828

GHEBRENGUS, JOSEPH
GHEBRENGUS
STADSBUDSVÄGEN 42 LGH 1101
12354 FARSTA

Förenklad delgivning

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Avdelning 33

INKOM: 2021-11-29
MÅLNR: 33122-21
AKTBIL: 4

Varning enligt taxitrafiklagen

Personnummer: 196410212655

Transportstyrelsens beslut

Transportstyrelsen beslutar att meddela dig varning.

Redogörelse för ärendet

Du har taxiförarlegitimation.

Transportstyrelsen har fått uppgifter från Polismyndigheten att du har gjort dig skyldig till: använt fordon i strid mot taxitrafikförordningen regler/föreskrifter som meddelats med stöd av denna förordning om taxameterutrustning eller om användning och kontroll av sådan den 12 april 2021. Ordningsboten godkändes samma dag.

Du har även gjort dig skyldig till en hastighetsförseelse, tillåten hastighet 50 km/tim, uppmätt hastighet 72 km/tim. Detta skedde den 31 augusti 2019 och ordningsboten godkändes samma dag.

I en underrättelse den 7 september 2021 har du fått tillfälle att yttra dig i ärendet. Yttrande kom in den 20 september 2021.

Av yttrandet framgår att anledningen till att du inte antecknat priset i taxametern gällande använt fordon i strid mot taxitrafikförordningen regler/föreskrifter som meddelats med stöd av denna förordning om taxameterutrustning eller om användning och kontroll av sådan var att du körde för Bolt som har ett annat system än du är van vid. Appen och taxametern är inte sammankopplade som du är van vid och du glömde därför att registrera i taxametern.

Skäl för beslutet

En taxiförarlegitimation ska återkallas om innehavaren genom brottslig gärning eller på grund av andra missförhållanden har visat sig olämplig att tjänstgöra som förare i taxitrafik. Om missförhållandena inte är så allvarliga att legitimationen bör återkallas får i stället varning meddelas. Detta framgår av 4 kap. 6 § taxitrafiklagen (2012:211) TTL.

En lämplighetsprövning görs eftersom man som taxiförare kör utsatta grupper och kommer i kontakt med passagerare som är i stort behov av en trygg och säker miljö i taxin. Det är av stor betydelse att man som passagerare alltid kan lita på att taxiföraren till fullo är pålitlig och ärlig, samt kör på ett trafiksäkert sätt. Transportstyrelsen bedömer därför hur din brottshistorik (vandel) påverkar din lämplighet som taxiförare.

Utredningen visar att du har gjort dig skyldig till taxitrafikbrott samt en hastighetsförseelse. Transportstyrelsen ser allvarigt på denna typ av överträdelser, eftersom du genom att bryta mot taxitrafikregler och trafikregler uppvisar ett dåligt omdöme i yrkestrafiken. Som yrkesförare i trafik ställs högre krav på dig jämfört med andra trafikanter.

Missförhållanden har därför förekommit. Transportstyrelsen anser att missförhållandena inte är så allvarliga att taxiförarlegitimationen ska återkallas. I stället meddelas varning.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas. Överklagandet ska vara skriftligt och du ska ange vilket beslut som överklagas och vilken ändring du vill ha. Överklagandet ska ställas till Förvaltningsrätten men skickas till Transportstyrelsen, 701 98 Örebro. Överklagandet ska ha kommit till Transportstyrelsen inom tre veckor från det att du tog del av detta beslut.

Detta ärende har beslutats av sektionsschef Markus Edsbagge med Elina Alfredsson som föredragande.

Markus Edsbagge

Uppllysning

Beslutade varningar kommer att registreras i vägtrafikregistret och beaktas vid framtida tillsyn.